

Sophie Stava

De oppas

Vertaald uit het Engels door Miebeth van Horn

A.W. Bruna Uitgevers

1

‘Ik ben verpleegkundige.’ Voordat ik het weet tuimelen de woorden mijn mond uit, luidruchtig kletterend als een stel blikjes dat aan een achterbumper is vastgemaakt. Als ik mijn hand had kunnen uitsteken en ze bij hun staart had kunnen grijpen om ze weer naar binnen te trekken, had ik dat gedaan, maar het is te laat. Ze zijn gehoord; twee hoofden draaien zich om.

Ik zou moeten weglopen. Of lachend moeten zeggen dat ik maar een grapje maakte. Maar als de vader en het kleine meisje opkijken vanaf de parkbank, zijn ogen glanzend van de hoop, de hare van de tranen, voel ik zo’n adrenalinestoot dat ik het geen van beide doe. In plaats daarvan kniel ik naast het meisje en glimlach eerst haar en dan hem stralend toe.

‘U moet er ijs op leggen,’ zeg ik tegen de man, met een duidelijke, kalme stem, met een zweem van gezag waarvan ik aanneem dat iemand uit de medische sector dat van nature heeft.

Punt is dat ik geen verpleegkundige ben. Nooit geweest. Wat ik ben, is een leugenaar.

Van over de speelplaats had ik het gejammer van het meisje gehoord, langgerekte snikken die me naar haar toe lokten. Ik ben altijd nieuwsgierig geweest, heb altijd de gesprekken van onbekenden proberen af te luisteren, zet vaak een stapje dichterbij om over iemands schouder mee te le-

zen, neem stiekem de persoon naast me in de ondergrondse op, span me in om de berichten op hun telefoon te zien. Nog zo'n slechte gewoonte van me. Zet maar op de lijst, goed?

'Laat me eens kijken,' zei de vader tegen het meisje toen ik kwam aanlopen, terwijl hij haar blote voet vasthield. 'Waar doet het pijn? Hier? Of hier?'

Ik had graag willen helpen; hij zag er zo ontdaan, zo geschokt uit dat ik bijna zonder nadenken mijn mond opendeed en de leugen er zomaar uit viel. *Klets*, op het pad, waar ze allebei van schrokken. Ik bedoelde het heus goed, echt waar. Ik weet het, de weg naar de hel, hè?

Nu kijk ik naar hun spullen. Niet meer dan een papieren zak met hun lunch, de inhoud ligt op de bank uitgestrooid. Een half opgegeten sandwich. Partjes appel die al bruin worden, in reepjes gesneden wortels. Een blikje bruiswater met grapefruitsmaak en een pakje sap.

Ik pak het blikje. Het is koel, en niet koud, maar misschien helpt het. 'Hier,' zeg ik en ik steek het blikje uit naar de man. Hij pakt het aan. Onze vingers strijken even heel licht langs elkaar, de zijne zijn opmerkelijk zacht. 'Is de angel eruit?'

De vader kijkt bedenkelijk naar de voet van zijn dochter. Ze is nog wel aan het jammeren maar minder heftig. Ze kijkt met grote ogen naar me op. Over haar gezicht lopen sporen van tranen. Er lekt snot uit haar neus. Ze heeft een poppengezichtje met een pony en lange wimpers, echt een schatje. Dat is hij ook, op zijn zachtst gezegd. Ik voel zijn vingers nog langs de mijne strijken.

'Ik denk het wel,' zegt hij. 'Wilt u even kijken?'

Een steek van trots. Hij vertrouwt me. Natuurlijk doet hij dat. Ik kan goed liegen – en, nou ja, het komt natuurlijk ook niet slecht uit dat ik ziekenhuiskleding draag.

‘Ja hoor,’ zeg ik met een glimlach. Nog steeds geknield til ik haar kleine roze met aarde besmeurde voetzool op. Ze is vier of vijf, en haar voet is piepklein in mijn te grote handen. Die zijn altijd aan de grote kant geweest voor een vrouw, zelfs al toen ik klein was. ‘Kolenschoppen,’ zei mijn tante altijd plagerig terwijl ze haar handpalm tegen de mijne hield. Ik voel me er nog steeds ongemakkelijk mee, houd handdrukken altijd kort, en als ik zit, schuif ik ze in mijn zakken of onder mijn dijen.

Ik tuur naar de onderkant van haar voet. Er zit een kleine rode zwelling met in het midden een zwarte stip. De angel. Hoofdschuddend zuig ik lucht tussen mijn voortanden door. ‘Hij zit er nog.’

Met gefronst voorhoofd tuurt hij naar het puntje. ‘Moet ik...?’

‘Zoiets moet je eruit schrapen. Met een creditcard of iets anders plats. En niet uitknijpen, want dat maakt het alleen maar erger.’

Ik ben tevreden dat ik zo competent, zo goed op de hoogte klink, alsof ik werkelijk weet waar ik het over heb. Dat is ook eigenlijk zo. Eind vorige zomer trapte ik zelf op een bij in ditzelfde park. Ik had een deken uitgespreid en mijn schoenen uitgeschopt, voordat ik ging liggen lezen. Toen ik opstond om de deken op te vouwen terwijl mijn sneakers nog op het gras lagen, voelde ik een felle pijnscheut aan de onderkant van mijn voet. Binnensmonds vloekend ging ik weer zitten om de wond te bekijken en zag de geplette bij en de angel die nog in mijn huid stak. Voorzichtig kneep ik de angel naar de oppervlakte. Pas later, toen ik het in blinde paniek googelde, besepte ik welke fout ik had begaan.

Tegen het eind van de dag was mijn voet bijna tweemaal zo dik als normaal, felroze en opgezwollen als een worstje geworden. Het duurde drie dagen voordat de jeuk verdween

en nog eens vier dagen voordat de zwelling helemaal weg was. De hele week strompelde ik er dramatisch op rond, en wie maar even een wenkbrauw naar me optrok, kreeg het hele verhaal te horen. Het kan trouwens zijn dat ik heb beweerd dat het een complete zwerm was en niet een enkele bij. Maar waar het om gaat: ik heb dus wel enige ervaring op dit gebied.

De vader steekt zijn hand in zijn achterzak en haalt zijn portefeuille tevoorschijn. 'Bedankt,' zegt hij blij. 'Als u er niet was geweest, had ik vast de hulpdiensten gebeld.' Hij lacht om me te laten zien dat hij een grapje maakt. Zijn tanden zijn hagelwit, recht en regelmatig. Hij is knap op zo'n overduidelijke manier, het is het soort knap waar tienermeisjes op vallen, en waarschijnlijk is hij begin dertig, mijn leeftijd.

Hij schuift een creditcard uit een van de gleuven van de portefeuille. 'Laat me je voet maar even zien, schatje,' zegt hij.

Terwijl hij de kaart over haar voetzool trekt, zie ik de naam staan. Jay Lockhart. De klank bevalt me, alsof het van mijn tong zou rollen als ik het hardop zei. Jay, net als Gatsby, de van verliefdheid bezeten miljonair, innemend en vurig. Ik wend mijn blik weer naar de man, Jay, en besluit dat de naam bij hem past, bij zijn jongensachtige glimlach en zijn playboygezicht.

'Hebbes,' verklaart Jay triomfantelijk, en hij houdt een zwart spikkeltje (de angel, moeten we aannemen) tussen duim en wijsvinger omhoog. 'Kijk maar.' Hij laat hem eerst aan het meisje en daarna aan mij zien.

'Goed zo,' zeg ik met een glimlach naar hem. Hij kijkt heel trots, alsof hij net een plaatsje op het podium heeft veroverd tijdens een olympisch evenement. Misschien geen goud, maar brons, nog altijd heel respectabel.

Hij glimlacht terug en ik voel hoe een lichte bloes mijn wangen kleurt. Het voelt alsof we de overwinning samen delen, alsof hij mij als medelid van zijn winnende team zou kunnen omhelzen.

‘Voel je je een beetje beter?’ vraagt hij aan het meisje. Ze knikt en houdt op met snikken. Hij steekt zijn hand uit, veegt haar natte wangen droog met zijn duim en strijkt haar zijdezachte pony glad. Ik zie dat hij geen trouwring draagt.

‘Als jullie thuis zijn, moet u er ijs op leggen,’ zeg ik terwijl ik opsta, ‘om de zwelling beperkt te houden. En misschien kunt u haar wat antihistamine geven, een halve dosis of zo. Dat helpt tegen de jeuk.’

‘Ontzettend bedankt. Zeg eens “dank u wel,” Harper.’ Jay draait zich om naar het meisje. ‘Zeg maar: “Dank u wel, mevrouw...”’ Zijn stem ebt weg en hij kijkt achterom naar mij voor mijn naam.

‘Caitlin,’ zeg ik. Weer een leugen. Geen flauw idee waar dat vandaan komt. Heb ik zelfs ooit maar een Caitlin ontmoet? Eén keer misschien. Toen ik jong was heb ik volgens mij met een Caitlin op ballet gezeten. Of was het Carly? We zaten in dezelfde groep bij het plaatselijke buurthuis, maar daarmee houden de overeenkomsten ook op. Ze had haar tot op haar middel dat ze in een prachtig gevlochten vlecht droeg midden op haar rug, met glinsterende haarspeldjes aan de zijkant erin geschoven, en splinternieuwe balletschoenen van glanzende roze satijn. Ik danste op oude sokken. Zij was de beste, hoe ze ook heette, en speelde de hoofdrol tijdens ons optreden. Ik was Suikerboon nummer zes. Het kleine meisje met de bijensteek, Harper (haar naam burgerlijk maar schattig, precies wat je in deze omgeving zou verwachten) heeft ook één enkele glanzende vlecht, en haar pony is keurig gekamd. Misschien kwam

die naam daarom in me op: ze doet me aan haar denken.

‘Dank u wel, mevrouw Caitlin,’ zegt Harper braaf.

‘Graag gedaan, Harper,’ zeg ik. ‘Ik hoop dat je voet gauw beter wordt.’

Ze werpt me een voorzichtig lachje toe en staart naar me op met haar grote bruine ogen. Daarna kijkt ze weer naar haar vader. ‘Mag ik nu mijn kasteel afbouwen?’

Jay knikt met een glimlach en zij glijdt van de bank af naar over de grond verspreid liggende zandspeeltjes.

Hij kijkt naar mij om. ‘Ik ben trouwens Jay,’ zegt hij terwijl hij overeind komt en zijn hand naar me uitsteekt. Hij is langer dan ik verwacht had, ruim boven de een meter tachtig.

‘Aangenaam, Jay,’ zeg ik. Bij het handen schudden is er even een stroomstootje. Of in elk geval voel ik dat. Hij had zich niet hoeven voorstellen, maar dat deed hij wel. Dat is in elk geval iets.

Er valt even een stilte, en dan zegt hij: ‘Iedereen liegt, hè?’

Mijn hart staat stil en komt in mijn keel vast te zitten. ‘Hè?’ kan ik nog net uitbrengen. *Hoe weet hij nou...?*

Jay grijnst en wijst dan naar mijn hand die langs mijn zij hangt. Ik houd nog steeds mijn boek vast, dat ik aan het lezen was toen ik Harper voor het eerst hoorde jammeren, met mijn vingers tussen de bladzijden gestoken op de plek waar ik ben gebleven. Het is een behoorlijk versleten paperback van *Murder on the Orient Express*, de randen van het omslag zijn omgekruld en zacht van het slijten. ‘Sorry.’ Hij grijnst verontschuldigend. ‘Heb ik het nu verraden? Het ziet eruit alsof je het eerder hebt gelezen. Ik nam gewoon aan...’

‘O.’ Ik lach even en haal opgelucht adem. ‘Nee, dit is zo’n beetje mijn tiende keer. Heb jij het gelezen?’

Jay knikt. ‘Ik vond die detective, Hercule Poirot, geweldig. Op mijn twaalfde verjaardag kreeg ik een box met de

hele reeks van mijn ouders. Ik probeerde altijd de zaak op te lossen voordat hij dat deed. Maar dat lukte me nooit.' Hij schudt gemaakt spijtig zijn hoofd.

Ik moet lachen. 'Mijn lievelings-Agatha Christie is *And Then There Were None*. Het eind was...' Ik maak het geluid van een explosie. 'Wow, dat had ik niet zien aankomen.'

'Dat heb ik niet gelezen. Is het zo goed?'

'Ik kan je mijn exemplaar wel geven,' bied ik aan. 'Komen jullie hier vaak? Ik ben hier meestal wel een paar keer per week.' Ik houd mijn adem in en voel mijn hart sneller gaan kloppen. Ik ga vast te ver. Dat doe ik vaker.

Maar het zit zo. Ik weet dat ze niet voor het eerst in dit park zijn. Ik heb ze hier eerder gezien. Tweemaal, eerder deze week. Ik had al gehoopt dat ik ze vandaag weer zou zien en was heel tevreden toen ik ze zag naderen. Het is waar dat Harpers gesnik mijn aandacht trok, maar ik had ze wel in de gaten gehouden terwijl ik door mijn boek bladerde, had elke paar bladzijden opgekeken om haar op het klimrek of de schommel bezig te zien.

Die eerste dag, dinsdag, merkte ik Jay eerder op dan Harper. Ik weet vrijwel zeker dat alle vrouwen in het park dat deden. Niet alleen omdat hij een van de weinige mannen hier was, maar ook omdat hij eruitziet alsof hij op een filmset in L.A. thuishoort en niet in een speeltuin hartje Brooklyn.

Zoals ik hem had verteld, ben ik hier bijna elke dag omdat ik 's middags vaak even het werk het werk laat, en ik ben dus vertrouwd met de vaste bezoekers. Ik zie vaak dezelfde kinderen met dezelfde oppassen, dezelfde groepen moeders die naast elkaar op de banken zitten te kletsen terwijl hun kroost gillend rondwendert door de speeltuin. Ik houd van dit park, van hoe gelukkig iedereen hier lijkt, van de door de zon verlichte lapjes gras, de geur van de kamperfoeliestruiken waarmee het omrand is. Zelfs in de koude

maanden is het druk, met stevig ingepakte kinderen met rode wangen.

‘Dat zou geweldig zijn,’ zegt Jay op mijn aanbod, ‘maar mijn vrouw is meestal degene die Harper hiernaartoe brengt. Ik heb een week vrij, dus heb ik parkcorvee. Maandag moet ik weer aan de bak.’

Als hij ‘mijn vrouw’ zegt, zinkt de grond onder mijn voeten weg en voel ik me nog stommer dan ik me toch al voelde. Dacht ik nou echt dat dit het begin was van een romantische komedie, dat ik Liv Tyler in *Jersey Girl* was? Misschien een ouderwetse verwijzing, maar welke vrouw fantaseert nu niet over een pas weduwnaar geworden Ben Affleck die diep verdrietig en kwetsbaar troost vindt in haar armen? Terwijl een klein meisje dat net haar moeder verloren is vol adoratie naar hen opkijkt? Oké, het heeft iets morbides, maar ik ben toch zeker niet de enige? Of wel?

‘Ik zal tegen haar zeggen dat ze de volgende keer dat ze hier is naar je moet uitkijken,’ zegt Jay. ‘Dit schijnt Harpers nieuwe lievelingspark te zijn.’

Ik forceer een brede glimlach, alsof de gedachte om zijn ongetwijfeld mooie vrouw te ontmoeten me vervult met ongebreidelde vreugde. ‘Mooi zo,’ zeg ik, in de hoop dat ik opgewekt klink. ‘Ik ben hier meestal rond deze tijd. Misschien kan ik haar het boek geven.’

Hierdoor weet ik dat ik niet mooi ben. Geen enkele getrouwde man zou zijn vrouw vertellen over de prachtige, ongehuwde vrouw met wie hij in het park vriendschap heeft gesloten. Tenzij hij zwakbegaafd is of hoopt dat hij diezelfde nacht nog met een kussen gesmoord zal worden. En Jay wekt niet de indruk stom te zijn of dood te willen.

Maar verbaasd ben ik niet. Ik weet dat ik niet het soort vrouw ben dat een bedreiging vormt voor andere vrouwen. Mijn neus is net even te groot, mijn kaak hoekig. Op goede

dagen zeg ik tegen mezelf dat ik knap ben, zoals zo'n actrice uit een zwart-witfilm, met van die krachtige trekken. Greta Garbo, misschien, wanneer het licht gedimd is. En ik doe niets aan mezelf. Ik weet dat ik meer tijd in mijn uiterlijk zou kunnen steken; ik hoef er niet echt zo sjofel uit te zien.

Ik zou me om maar wat te noemen beter kunnen kleden, maar in plaats daarvan draag ik wat gemakkelijk zit: kleren die ik al jaren heb en die allang naar de kringloop hadden gemoeten of weggegooid hadden moeten worden: spijkerbroeken met hoge taille en gaten bij de knieën, flanellen overhemden, oversized lubberende truien. Dankzij de eb en vloed van de mode zou het best cool kunnen zijn als het opzet was – of als het niet gecombineerd werd met een niet goed geborsteld knotje, een goedkope bril met plastic montuur en afgetrapte gympen. Ik heb wel contactlenzen (en een haarborstel), maar meestal ben ik 's ochtends laat en ren ik nog maar half aangekleed en met een net niet echt geroosterde boterham in mijn mond gepropt de deur uit; meestal kom ik niet toe aan de lenzen (en het borstelen van mijn haar).

Het is niet zo dat ik geen mooiere kleren heb, die heb ik wel, ik heb alleen de laatste tijd geen goede reden om ze te dragen. Want in plaats van een vest en lange broek draag ik ziekenhuiskleding op mijn werk. Lichtpaars, om precies te zijn. Mijn baas, Lena, overhandigde me die met een trotse grijns op mijn eerste dag. Ze had de kleur helemaal zelf uitgekozen.

Ik ben geen verpleegkundige maar nagelstyliste bij een chique, kleine schoonheidssalon waar je voor vijfenzeventig dollar een manicure, pedicure of suikerwaxbehandeling kunt krijgen en kunt kiezen uit een gezichtsmaskermenu van drie pagina's lang. Verpleegkundige, nagelstyliste, wat maakt het helemaal voor verschil? O ja, alles. De kloof tus-

sen het repareren van een gebroken arm en een gebroken acrylnagel is breed en diep.

Op dit moment draag ik, afgezien van de ziekenhuiskleding, de eerdergenoemde plastic bril, een paar gouden oorknoppen en een choker die ik op weg naar buiten even snel heb meegegrist.

Ik raak de halsketting even aan. Ik heb hem een paar weken geleden op weg naar huis in een winkeltje gevonden. Ik liep er naar binnen om wat tijd te verdoen en was niet van plan iets te kopen, maar toen ik langs de toonbank liep, zag ik hem achter het glas liggen, het goud fonkelde. De verkoper bood aan om hem om mijn hals te doen zodat ik kon zien hoe het stond. Hij paste perfect. De ketting was heel fijn, met piepkleine ineengeweven schakels en precies bij de aanzet van mijn hals een iriserend pareltje. Ik betaalde ervoor en hield hem meteen om. Toen mijn collega Natasha er de volgende dag iets over zei, vertelde ik dat het een familie-erfstuk was, afkomstig van mijn grootmoeder.

Maar, houd je vast, zelfs met de oorknoppen en de choker ben ik nog geen tien. Zijn vrouw lijkt waarschijnlijk meer op Liv Tyler dan ik ooit zal doen. De Daisy voor zijn Gatsby. Sierlijk, met hoge jukbeenderen. Volle lippen, krullen die over haar rug omlaagvallen. Geen plukje kroes te zien.

‘Nog vijf minuten, Harp.’ Jay buigt voorover en raakt de bovenkant van het hoofd van het kleine meisje aan. Ze knikt afwezig. Ze lijkt de bijensteek vergeten te zijn en is vrolijk aan onze voeten aan het spelen, giet zand van een schepje in een emmer en keert dan de emmer ondersteboven.

Ik verplaats mijn gewicht naar mijn andere voet. Ik moet weg, over nog geen tien minuten moet ik weer op mijn werk zijn, maar Jay is een stuk interessanter dan wat mij daar te wachten staat. En hij zei net dat hij nog vijf minuten de tijd

heeft. Als ik hard loop, kan ik nog op tijd zijn. Dus in plaats van te vertrekken zeg ik: 'Je zei dat je een week vrij had?'

Hij knikt. 'Harpers peuterschool is dicht vanwege de voorjaarsvakantie, dus daarom heb ik ook maar vakantie opgenomen, om wat tijd met haar door te brengen.'

'Wat doe je?' Nog zo'n slechte gewoonte van me, te veel praten, te veel vragen stellen. Het is vast om dezelfde reden als waarom ik lieg: om de stilte te vullen, om te voorkomen dat mensen wegllopen.

Moet je horen, ik ben me er pijnlijk van bewust hoe zielig dat klinkt. Het komt alleen maar doordat mijn werk zo saai is. Mijn leven is saai. Eentonig en oninteressant. Ik zou ik weet niet wat overhebben voor een stiekem kijkje in andermans leven. En dat van hem lijkt helemaal interessant. Met kleuren die zo fel zijn dat je je ogen moet toeknippen. Ik durf er mijn kop onder te verwedden dat ik gelijk heb.

'Vorig jaar ben ik mijn eigen bedrijf gestart, in het ontwikkelen van online games. Wat er in feite op neerkomt dat ik een nerd ben,' zegt Jay bij wijze van grapje, met een brede glimlach en glinsterende ogen. Ik zie dat hij in zijn rechterwang een kuiltje heeft.

Hij is geen nerd. Verre van dat. Nooit geweest, ook. Dat zie je meteen als je naar hem kijkt. Zoals ik al zei, hij is lang, echt lang, minstens 1.85, 1.90, heeft donker haar waar hij zijn hand voortdurend doorheen haalt om het uit zijn ogen weg te strijken. Zijn kaak is krachtig, gladgeschoren, zijn huid gebruind en glad.

'Dat klinkt spannend,' zeg ik. 'Je eigen bedrijf starten.'

'Dat is het soms ook.' Hij haalt zijn schouders op. 'Het is niet zo altruïstisch als in de verpleging werken, maar het brengt brood op de plank.'

Juist, ik ben verpleegkundige. Ik glimlach bescheiden, alsof ik zijn compliment verdien. Was het maar waar.

Jay kijkt op zijn horloge. 'Shit, we moeten ervandoor. Ik heb beloofd dat ik Harper rond drie uur thuis zou brengen.'

'Is het al zo laat?' zeg ik gemaakt verrast. 'Verdorie, dan moet ik ook rennen.' Naar mijn echte baan, welteverstaan, met in geen velden of wegen een patiënt te bekennen. 'Leuk om je te ontmoeten.'

'Vond ik ook, Caitlin.' Zijn glimlach geeft me het gevoel dat hij het meent, en mijn maag maakt een salto. 'Zoals ik al zei, ik zal tegen mijn vrouw zeggen dat ze naar je uit moet kijken.'

Ik grijns terug met vertoon van tanden. 'Dat zou ik heel leuk vinden.' Ik ben een leugenaar, weet je nog wel?

Ik kijk toe hoe Harper en hij het park verlaten, hand in hand, met zwaaiende armen. Als ze het hek hebben bereikt, draait Jay zich om en zwaait nog een keer. Ik zwaai terug, maar ik wacht tot ze uit zicht verdwenen zijn voordat ik me omdraai en ook vertrek.

Op de terugweg schiet me wel weer te binnen dat ik dacht dat hij misschien ongehuwd was, omdat hij geen trouwring droeg. Ik kan het niet laten om me af te vragen waarom niet.